

No 13 UITSpraak

van den Raad voor de Scheepvaart in zake
het door een ontploffing verloren gaan van het stoomschip Tarn op ongeveer 42°
49' X.Br. en 10° 13' W.L.

Op 21 Februari 1940 is het stoomschip Tarn in den Atlantischen Oceaan, bewesten
Kaap Finisterre, op ongeveer 42° 49' N.Br. en 10° 13' W.L. door een ontploffing
getroffen en verloren gegaan. In overeenstemming met het voorstel van den
inspecteur-generaal voor de scheepvaart besliste een commissie uit den Raad voor
de Scheepvaart, als bedoeld bij artikel 29 der Schepenwet, dat de Raad een
onderzoek naar de oorzaak van deze scheepsramp zou instellen. Het onderzoek
heeft plaats gevonden ter zitting van 28 Maart 1940 buiten tegenwoordigheid van
den inspecteur-generaal voor de scheepvaart, die ten gevolge van andere
ambtsbezigheden verhinderd was de zitting bij te wonen. De Raad nam kennis van
de stukken van het voorloopig onderzoek der Scheepvaartinspectie en hoorde als
getuige den toenmaligen kapitein, Marinus Breedijk. De verklaring, door den
bootsman Arie Boogaart afgelegd bij voormeld voorloopig onderzoek, is ter
zitting voorgelezen. Uit een en ander is den Raad het volgende gebleken. Het
stoomschip Tara was een Xederlandsch vaartuig, metende 4760,24 bruto-, 2930,30
netto-registerton, van de X. V. Maatschappij Vrachtvaart", te Rotterdam. Het
schip was in het jaar 1929 van staal gebouwd. Op 27 Januari 1940 vertrok het
schip, bemand met 35 personen, van Bahia Blanca met een volle lading gerst,
geconsigneerd aan de Nederlandsche Regeering, bestemd voor Rotterdam. Diepgang
bij vertrek 24 voet duim. Op 21 Februari te 1.55 uur voormiddags had west van
Kaap Finisterre een hevige ontploffing plaats. Het gegiste bestek was 42° 49'
N.Br. en 10° 13' W.L. De kapitein verklaarde in hoofdzaak: dat de ontploffing
plaats had bij luik 5, naar hij meende aan s.b.-zijde; dat het aanvankelijk zijn
bedoeling was in s.b.-boot het schip te verlaten, doch dat deze boot, toen hij
daar ten slotte kwam, ontijdig was losgegooid of losgeslagen en reeds van het
schip verwijderd, alvorens allen, die er in thuisbehoorden,
daarin hadden plaats genomen; dat er zich twaalf personen in die boot bevonden,
terwijl in b.b.-boot, waarmede hij toen het schip heeft verlaten, 23 personen
waren; dat, toen de beide booten op ongeveer 40 a 50 m van het schip verwijderd
waren, te omstreeks 2.15 uur een tweede zware ontploffing plaats had; dat men de
andere boot uit het gezicht verloren heeft; dat omstreeks te 7 uur 's avonds
land in zicht kwam en de bemanning van zijn boot door een visscherman is
opgepikt, die de slachtoffers te La Coruna aan land bracht; dat hij in den
middag van 22 Februari vernam, dat ook de bemanning van s.b.-boot veilig te Corne
Bay was geland; dat met de radio-installatie gedurende de reis slechts tweemaal
was geseind, het laatst tijdens het passeeren van Las Palmas voor een bericht
aan de reederij: dat hij geen afdoende verklaring voor deze ontploffing kan
geven. De bootsman Arie Boogaart, die in s.b.-sloep het schip heeft verlaten,
heeft onder meer bij het voorloopig onderzoek der Scheepvaartinspectie verklaard
als volgt: De voortalie van s.b.-boot pikte, na gevierd te zijn,
hoogstwaarschijnlijk ten gevolge van een zee uit, de vanglijn, die door den
eerste-machinist werd vastgehouden, slipte, de boot sloeg rond en dreef weg,
zoodat er geen verbinding meer mede kon worden verkregen. Bij hem in de boot
waren de eerste- en de derde-machinist, de kok, de hofmeester, drie stokers, de
donkeyman, een matroos o. g. en de dekjongen. Zij hebben eerst op de zee
gehouden met de riemen, maar daar hij zag, dat het W.Z.W. op ging en hij geen
verbinding meer kon krijgen niet de andere boot, is met de lantaarn en
blauwlichten geseind. Hij heeft daarop zeil gezet en heeft, wetende, dat er 46°
werd gestuurd, O.X.O. en N.Ø. t. O. voorliggende gevaren, ten einde de kust te

bereiken. Hij heeft goed gezeild, vol^ en gereefd, al naar omstandigheden, zoodat het gelukte de Spaansche kust te bereiken en des nachts in de baai van Corme te ankeren. Later ontmoette men te La Coruna de bemanning van de andere boot. Sjouke Elzinga, de matroos o. g., die eveneens niet s.b.-boot de kust bereikte, heeft bij dat onderzoek o.m. verklaard: „Wij hebben aan het zeilen van den bootsman ons leven te danken." De Baad is van oordeel, dat de oorzaak van de ontploffing, waardoor het stoomschip Tara is getroffen, niet met eenige zekerheid kan worden vastgesteld. Eenerzijds moet worden geconstateerd, dat van de aanwezigheid van een duikboot, die de Tara zou hebben getorpedeerd, niets is bespeurd, terwijl het anderzijds al zeer onwaarschijnlijk moet worden geacht, dat in het gebied, waarin de Tara is verloren gegaan, zich mijnen zouden hebben bevonden. Wel staat vast, dat, wanneer de Tara getorpedeerd mócht zijn, dit zonder eenige waarschuwing zou zijn geschied. De oorzaak van deze ramp zal wel onopgehelderd blijven. Wat de gedraging van kapitein en bemanning van de Tara betreft, moet worden opgemerkt, dat de gang van zaken den Raad niet geheel heeft kunnen bevredigen. De kapitein verklaarde, dat er met de reddingbooten nooit oefeningen waren gehouden. Het is niet onmogelijk, dat dit gemis van oefening er toe heeft bijgedragen, dat bij de inscheping niet alles is gegaan, zooals het behoort. De s.b.-sloep had zich reeds van boord verwijderd, voordat alle personen, die daarin thuisbehoorden. daarin hadden plaats genomen, hetgeen weer tot gevolg had, dat de bemanning niet gelijkelijk – te weten respectievelijk 23 en 12, in plaats van 17 en 18 man – over de beide reddingbooten was verdeeld. Hoewel de kapitein zag, dat er tijd genoeg was en op de brug niets was gebeurd, liep de stuurman van de brug, terwijl hij de telegraaf op „volle kracht vooruit" liet staan. Het stemt tot voldoening, dat de tocht met de beide sloepen, die geheel onafhankelijk van elkaar hebben geopereerd, is gelukt. Het had gemakkelijk anders kunnen afloopen. Ten slotte valt bij deze ramp gelukkig geen slachtoffer te betreuren. Aldus gedaan door de heeren prof. mr. B. M. Taverne, eersteplaatsvervangend-voorzitter, A. L. Boeser en J. N. Egmond, leden, C. L. Julsing, buitengewoon lid, in tegenwoordigheid van 's Raads secretaris mr. H. B. Tjeenk Willink, en uitgesproken door voornoemden voorzitter ter openbare zitting van den Raad van 26 November 1940. (get.) B. M. Taverne. „, H. B. Tjeenk Willink. Voer eensluidend afschrift, H. B. Tjeenk Willink, Secretaris.
